

כנשר יעיר קנו גו'

ביאור בדרך אפשר

1 ברוך-הוא, כמו שכתוב בפסוק את הנו' האמרת היום גו'
 2 ולשמר חקיו ומצותיו גו', ומה מקום להזכירו בדברים
 3 שמה' לישראל וכיוון שהוא כבוד ושבת מבני ישראל אל הקדוש-ברוך-
 4 הוא, איזה עניין יש למנותו בין הדברים שהקדוש-ברוך-הוא מכבד ומשבח
 5 את בני ישראל?

1 ישראל לה', כמו שכתוב בפסוק את הנו'
 2 האמרת היום גו' ולשמר חקיו ומצותיו גו', ומה
 3 מקום להזכירו בדברים שמה' לישראל. אף
 4 הענין יובן בהקדים הפירוש ד"האמרת"
 5 ו"האמירך" מלשון שבת, כדרכת חכמינו ז"ל⁸
 6 על פסוק זה, אמר להם הקדוש-ברוך-הוא
 7 לישראל: אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם,
 8 ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם. אתם
 9 עשיתוני חטיבה אחת בעולם, שנאמר⁹ שמע
 10 ישראל ה' אלקינו ה' אחד. ואני אעשה אתכם
 11 חטיבה אחת בעולם, שנאמר¹⁰ ומי כעמך
 12 ישראל גוי אחד בארץ.

13 ויש להוסיף המבאר במקום אחר¹¹
 14 ש"האמרת" יש בו שלשה פירושים,
 15 פירוש הראשון, לשון שבת, כנזכר לעיל. פירוש
 16 השני, לשון לבוש, פורפירא, כמו שכתוב
 17 במדרש¹² על פסוק¹³ בצע אמרתו, בצע
 18 פורפירא (לבוש) דיליה, ופירוש השלישי,
 19 מלשון אמירה ודבור. וזוהי שיכות הפסוק את
 20 הנו' האמרת היום גו' לראש-השנה, כי מבאר
 21 ב'לקוטי תורה'¹⁴ ש"היום" סתם קאי על ראש-
 22 השנה, ובראש-השנה נעשה הענין ד"את הנו'
 23 האמרת היום", בכל שלשת הפירושים הנ"ל.
 24 דהנה, העבודה דראש-השנה היא כמאמר
 25 רז"ל¹⁵ אמר הקדוש-ברוך-הוא (לישראל):
 26 אמרו לפני בראש-השנה מלכיות כו' כדי
 27 שתמליכוני עליכם, שזהו תוכן פירוש הראשון
 28 ד"האמרת", לשון שבת, שהוא ענין "אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם,
 29 שנאמר שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", כמאמר רז"ל¹⁶ שמע ישראל הנו'
 30 אלקינו הנו' אחד - זהו מלכות. ופירוש השני, לשון לבוש, כי פאשר נכרא
 31 אדם הראשון בראש-השנה אמר הנו' מלך גאות לבש¹⁷, שנתלבש ב'לבוש

ביאור בדרך אפשר

43 אמרתו, בצע חתך פורפירא (לבוש) דיליה שלו, ופירוש
 44 השלישי, 'האמרת' והאמירך' מלשון אמירה ודבור. וזוהי
 45 שיכות הפסוק את הנו' האמרת היום גו' לראש-השנה, כי
 46 מבאר ב'לקוטי תורה'¹⁴ ש"היום" סתם בלי לפרט לאיזה יום
 47 הכונה קאי מכון על ראש-
 48 השנה, ובראש-השנה נעשה
 49 נפעל הענין ד"את הנו'
 50 האמרת היום", בכל שלשת
 51 הפירושים הנ"ל לשון שבת,
 52 לשון לבוש ולשון אמירה, כפי
 53 שממשיך ומבאר.

54 דהנה, העבודה הרוחנית של
 55 האדם דראש-השנה היא
 56 כמאמר רז"ל¹⁵ אמר
 57 הקדוש-ברוך-הוא
 58 (לישראל): אמרו לפני
 59 בראש-השנה מלכיות כו'
 60 כדי שתמליכוני עליכם,
 61 הכתרת הקדוש-ברוך-הוא מתוך
 62 למלך על הברואה וקבלת עול מלכותו
 63 שזהו תוכן פירוש הראשון
 64 ד"האמרת", לשון שבת,
 65 שהוא ענין "אתם עשיתוני
 66 חטיבה אחת בעולם, שנאמר
 67 שמע ישראל ה' אלקינו ה'
 68 אחד", כמאמר רז"ל¹⁶ שמע
 69 ישראל הנו' אלקינו הנו'
 70 אחד - זהו מלכות ופסוק זה הוא
 71 אחד מפסוקי מלכיות שאומרים
 72 בתפילת מוסף של ראש השנה, כי
 73 תוכנו הוא קבלת מלכותו של הקדוש-
 74 ברוך-הוא. ופירוש השני, לשון
 75 לבוש, כי פאשר נכרא אדם
 76 הראשון בראש-השנה אמר
 77 הנו' מלך גאות לבש¹⁷, כלומר,
 78 מיד שנברא אמר אדם הראשון

6 אף הענין יובן על-פי חסידות
 7 בהקדים הפירוש ד"האמרת"
 8 ו"האמירך" מלשון שבת,
 9 היינו, כאמור, שהקדוש-ברוך-הוא
 10 משבח את בני ישראל ובני ישראל
 11 משבחים את הקדוש-ברוך-הוא,
 12 כדרכת חכמינו ז"ל⁸ על
 13 פסוק זה, אמר להם הקדוש-
 14 ברוך-הוא לישראל: אתם בני
 15 ישראל עשיתוני חטיבה אחת כי
 16 בני ישראל משבחים ומגדלים את
 17 הקדוש-ברוך-הוא בכך שהוא אחד
 18 בעולם, ואני אעשה אתכם
 19 חטיבה אחת אשבח ואגדל אתכם
 20 בכך שאתם אחד בעולם. אתם
 21 עשיתוני חטיבה אחת
 22 בעולם, שנאמר⁹ שמע
 23 ישראל ה' אלקינו ה' אחד
 24 היינו שבני ישראל אומרים שה' הוא
 25 אחד. ואני אעשה אתכם
 26 חטיבה אחת בעולם,
 27 שנאמר¹⁰ ומי כעמך ישראל
 28 גוי אחד בארץ היינו שהקדוש-
 29 ברוך-הוא אומר על בני ישראל שהם
 30 עם אחד.
 31 ויש להוסיף המבאר במקום
 32 אחר¹¹ בתורת החסידות
 33 ש"האמרת" יש בו שלשה
 34 פירושים, פירוש הראשון,
 35 לשון שבת, כנזכר לעיל ולפי
 36 זה פירוש הכתוב הוא שהקדוש-ברוך-
 37 הוא משבח את בני ישראל ובני ישראל
 38 משבחים את הקדוש-ברוך-הוא.
 39 פירוש השני, לשון לבוש,
 40 בגד הנקרא בארמית פורפירא,
 41 כמו שכתוב במדרש¹² על
 42 פסוק¹³ במגילת איכה בצע

(8) ברכות ו, סע"א. במדבר פ"ד, ד. 9) ואתחנן ו, ד. 10) דברי הימים א' יז, כא. 11) אוה"ת תבוא ע' תתרטט. 12) איכ"ר פ"ב, כא. 13) איכה ב, יז. 14) תבוא מא, ג. נצבים מד, א. 15) ר"ה טז, א. לד, ב. 16) שם לב, ב. 17) תהלים מזמור צג. פרקי דר"א פ"א.